

udvalget. Provstisynoden skulde under Medvirkning og Bistand fra Provstiudvalget iagttage og overveje de kirkelige og sædelige Tilstande i Kredsen; den skulde indsende Andragender til Konsistoriet og Provstisynoden; den skulde endvidere føre Tilsynet med de gejstlige, Kandidaterne og Kirkebetjentene, saavel som med de Ældste og Menighedsrepræsentanterne i Provstikredsen, med Ret til at formane og advare og — naar dette blev frugtesløst — at forelægge Sagen for vedkommende Disciplinærmyndighed. Provstiudvalget havde Forslagsret til Konsistoriet ved Præsteembeders Besættelse, og til sidst skulde det, som en Biting, føre Medtilsynet med Forvaltningen af Kirkerne, Præsteembedernes og de kirkelige Stiftelsers Formuer indenfor Provstiet.

Som man vil se, var det en ret vidtgaaende Myndighed, der var tillagt disse Provstisynoder og Provstiudvalg. Ved Landsdelenes Overgang til Danmark blev Provstisynoderne ophævet, men alle de Provstisynoderne tillagte Beføjelser blev ifølge § 5 i Lov Nr. 340 af 28. Juni 1920 om Nyvalg af Menighedsrepræsentationer i de sønderjydske Landsdele overdraget de nyvalgte Provstiudvalg, og denne Tilstand har vi den Dag i Dag dernede.

Naar nu det forelagte Lovkompleks indføres i de sønderjydske Landsdele saavel som i hele det øvrige Land, faar saa de, der har sporet en Tendens i Retning af, at der skulde bygges Organisationer op, som tilsigtede at give virkelige Provsti- eller Stiftsorganer aandelig Magt over andre, Ret i deres Opfattelse? Dertil maa jeg sige, at det første, der skete under dansk Styre, var at afskaffe Provstisynoderne; det næste, der nu sker, er at fratage Provstiudvalgene enhver Indflydelse paa aandelige Spørgsmaal i Provstiet. Skulde man dermed ville tilstræbe en lignende Ordning som den, vi havde i Sønderjylland under tysk Styre, saa er dette i hvert Fald at bruge en højst besynderlig Fremgangsmaade. Ad den Vej vil der være langt frem til Topfiguren paa Kirkestaten i Staten, en Efterligning af Provinssynoden i Rendsborg, der var medvirkende ved den kirkelige Lovgivning paa den Maade, at Kirkelove kun kunde udkomme, igen ophæves, forandres, forklares og oversættes med dens Samtykke. Nej, Provinssynoden i Rendsborg var en Myndighed, der var over den lovgivende Myndighed, idet ingen Lov kunde vedtages, udkomme eller forandres, ja, end ikke fortolkes eller forklares, uden at Provinssynoden gav sit Samtykke dertil. Der havde man altsaa prisgivet sig de kirkelige Or-

ganer indenfor Samfundet. Noget saadant synes jeg ikke man er paa Vej frem imod ved den Kirkelovgivning, der her er foreslaaet; tværtimod er man som før nævnt efter min Opfattelse paa Retur i dette Spørgsmaal, idet man — som vi alle ved — kun har tillagt Provstiudvalgene Myndighed i rent økonomiske Spørgsmaal. Et andet Spørgsmaal er det jo, om det er logisk rigtigt at lade Provstiudvalgene med deres rent økonomiske Beføjelser vælge af de med nogen aandelig Myndighed udstyrede Menighedsraad, men da dette Spørgsmaal er et Spørgsmaal, jeg ikke i Øjeblikket er i Stand til at anvise praktiske Veje bort fra eller stille Forslag om, og da det tillige efter min Mening er et Spørgsmaal af mindre Betydning, har jeg kun med disse Ord villet antyde det. Jeg tror ikke, vi i Øjeblikket paa nogen Maade er i Stand til at finde en bedre Vej.

Som Bekymringerne ude i Landet for, at Udviklingen under de forelagte Lovforslag skulde komme til at gaa i den antydede Retning, hele Tiden har forekommet mig at være overflødige, saaledes tror jeg ogsaa, at enhver udtalt Ængstelse for, at Indførelsen af dansk Kirkelovgivning i de sønderjydske Landsdele skulde gribe forstyrrende ind i bestaaende og berettigede Tilstande, er fuldkommen overflødig. Der har særlig været udtalt Ængstelse for, at der skulde blive grebet forstyrrende ind i den herskende Ritualfrihed, saa der derved skulde opstaa Vanskeligheder for de tysk-uddannede Præster, som har overtaget et dansk Embede, og som med deres Foruddannelse og Forhistorie skulde have vanskeligt ved at finde sig i Indførelsen af det danske Kirkeritual. Dertil maa jeg sige, at jeg er fuldstændig Optimist med Hensyn til det danske Folks, den danske Rigsdags, saavel som den danske Regerings Forhold til de særlige aandelige Spørgsmaal i Sønderjylland og til Befolkningens aandelige Livsvilkaar dernede. Skulde der vise sig noget som helst uheldigt her, da vil der jo nok, enten ved supplerende Lovbestemmelser eller ved kongelige Anordninger, blive taget Hensyn hertil. Hvad Spørgsmaalet angaaende Ritualerne vedrører, er der i det kirkelige Udvalgs Betænkning givet Forslag til en kongelig Anordning, en Anordning, som den højtærede Kirkeminister har erklæret sig villig til i alt væsentligt at følge, samtidig med, at der i det her foreliggende Lovforslags § 4 er givet Kirkeministeren Bemyndigelse til at ordne opstaaende Spørgsmaal ved kongelig Anordning, indtil et saadant Spørgsmaal maatte kunne ordnes ved Lov.